

Compliance: Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonta

UM Heikki Yrjölä
Henri Loukusa

- **Kaksikäyttötuotteet** ovat hyödykkeitä, joita normaalin siviilikäytön lisäksi voidaan käyttää sotilaallisiin tarkoituksiin, kuten joukkotuhohäseisiin tai joukkotuhohäsekkäyttöön soveltuviin ohjusjärjestelmiin.
- Määritelmä kattaa niin fyysiset tavarat, ohjelmistot, palvelut kuin myös osaamisen, tietotaidon ja muut aineettomat hyödykkeet.
- Viejä vastaa luokittelusta, ellei pysty itse valmistajan kanssa selvittämään, niin pyydettävä UM:n tulkintaa

Wassenaar Arrangement

Missile Technology Control Regime

Chemical Weapons Convention

3 Nuclear Suppliers Group

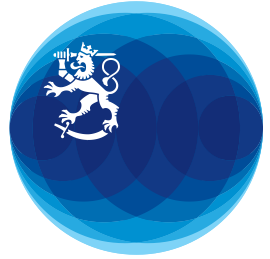

-Rauma Oceanicsin sukelluspallot Neuvostoliittoon 1980-luvulla

<http://www.tekniikkatalous.fi/metallitekniikka/2008-12-05/CIA-tuhosi-Rauma-Repolan-parhaan-bisneksen-3263996.html>

Strategisten tuotteiden vientivalvonta Suomessa

UM / TUO-30
kaksikäyttötuotteet

PLM
puolustustarvikkeet

Poliisihallitus
*siviiliaseet ja
-patruunat*

Valvonnan oikeusperusta kaksikäyttötuotteissa

- (Varmistettava PLM:stä, etteivät ole puolustustarvikkeita)
- (Pakotteita on noudatettava joka tapauksessa **<https://um.fi/pakotteet>**)
- EU-asetus 428/2009 -> korvautuu vuonna 2021 uudella EU-säädöksellä
- Suomen laki 562/1996 -> päivitetään vastaavasti

Kaksikäyttötuote

- 1) **Vaatii vientiluvan EU-asetuksen valvontalistan hyödykkeille ja**
- 2) **Voi vaatia ilmoituksen ja vientiluvan EU-asetuksen ja Suomen lain mukaan tietyn loppukäytön perusteella mille tahansa hyödykkeelle, vaikka se ei olisi valvontalistalla (=loppukäyttövalvonta)**

Loppukäyttövalvonta tänään (Catch-all)

- Jos mitään tekemistä joukkotuhoaseiden tai ohjusten kanssa
- Jos ”sotilaalliseen käyttöön” asevientikieltomaassa”

(Venäjä, Valko-Venäjä, Myanmar, Venezuela, Libya, Somalia, Sudan, Etelä-Sudan, Pohjois-Korea, Iran, Irak, Jemen, Libanon, Zimbabwe, Kongon dem. tasavalta, Keski-Afrikan tasav.)

= osaksi puolustustarviketta

= puolustustarvikkeen kehittämiseen, testaamiseen, analysointiin jne.

= puolustustarviketehtäseen

- Suomessa viejällä sanktiotu ilmoitusvelvollisuus UM:lle jos mitään näistä syytä epäillä

Luvat

- EU:n sisäkauppa vapaa, paitsi ydin- ja ohjusala sekä stealth ja salauksen analysointi

9 maata käsittävä laaja yleisvientilupa EU001

- - Norja, Sveitsi Liechtenstein, USA, Kanada, Japani, Australia ja Uusi-Seelanti ja UK)
- Tämä vientilupa on kaikkien viejien käytössä
- Tulli-ilmoituksen kentässä 44 oltava merkintä tämän yleisluvan käytöstä
- 1. käytöstä on ilmoitettava 30 päivän kuluessa UM:lle

EU002-EU006 ovat sektorikohtaisia yleislupia

Koontiluvat (edellyttävät viejältä Internal Compliance Programme, ICP:tä)

Yksittäisluvut

- akateeminen vapaus, tutkimuksen avoimuus, rajat ylittävä yhteistyö, julkaisut, seminaarit
- vientivalvontaa on käsitelty etiikan alla
- vientivalvonta-/ pakotekysymykset saattaneet nousta esiin tutkimuksen rahoituksen yhteydessä tai tutkijoiden maahantulon yhteydessä
- Huoli maineesta, seuraamuksista (säännöstelyrikos)

Yhdysvaltain vientivalvonta nykyisellään

- EAR kaksikäyttötuotteille, ITAR puolustustarvikkeille
- Lisäksi erinäinen joukko vientirajoitus- ja pakotelistauksia
- Vientivalvonnassa keskeisiä ovat
  - Entity List (EAR vientirajoituksia)
  - Unverified List (EAR vientirajoituksia)
  - Denied Persons List (EAR vientirajoituksia)
  - AECA Debarred List (ITAR vientirajoituksia)
- Jälleenvientirajoituksia sekä fyysisille tuotteille että aineettomalle teknologialle (esim. ns. ”deemed re-export”)

Käsikirjoja yliopistoille ja tutkimuslaitoksille

Saksa BAFA: Handbuch
Exportkontrolle und Academia

https://www.meti.go.jp/policy/anpo/law_document/tutatu/to7sonota/to7sonota_jishukanri03_eng.pdf

Isoilla yrityksillä
yritysten sisäiset vientivalvontajärjestelmät (ICP)
ja yhteyshenkilöt

Suositus kaupan ja teollisuuden ICP:ksi

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:205:FULL&from=FI>

Yliopistojen ja tutkimuslaitosten ICP
viimeistelyssä

http://trade.ec.europa.eu/consultations/documents/consul_183.pdf

EU University and research institute ICP

- Section 1 - Introduction for management
- Section 2 - Awareness for researchers
  - Research areas and scenarios that could trigger dual-use export controls
  - Basics of the EU dual-use export control system
- Section 3 - Setting up or reviewing an internal compliance programme for research involving dual-use items
  - Risk assessment
  - The core elements of an ICP

Vientivalvontayksikkö (TUO-30)

Teemu Sepponen, puh. 0295 351 045

Heikki Yrjölä, puh. 0295 351 141

Maarit Nikkola, puh. 0295 351 857

Henri Loukusa, puh. 0295 350 530

Veli Pekka Valtonen, puh. 0295 350 025

Ulkoministeriö

Taloudellisten ulkosuhteiden osasto

Vientivalvontayksikkö (TUO-30)

PL 176

FIN-00023 VALTIONEUVOSTO

Puh. 0295 350 055 (Nina Aksentjeff)

Sähköposti: vientivalvonta.um@formin.fi

Merikasarmi, Helsinki

<http://formin.finland.fi/vientivalvonta/>

- Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonta ja lupa-asiat
- Vientivalvonta-asioiden yhteensovittaminen ulkoministeriössä

